

קובץ

הערות וביאורים

בלקו"ש, חסידות, ובנגלה

יתרו
גליון יח (לח)

יוצא לאור ע"י

תלמידי בית המדרש דמוסד חינוך אהלי תורה

417 טראי עוועניו • ברוקלין, ניו יארק

שלשים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

שנת חמשת אלפים שבע מאות וארבעים לבריאה

פ ת ח ד ב ר

בלקו"ש חנוכה ש.ז. נחבאר בארוכה הענין דשלוש בית
שבנר שבת ושייכות כל התורה לענין השלוש. בהמשך לזה
נתעוררו כו"כ ענינים והתפללו בזה בקובצינו משך כמה
שבועות (גליון יא, יב, יג, יד, טו).

בהתועדות דש"פ בא, ח' שבט ש.ז. זכינו וכ"ק אדמו"ר
שליט"א הזכיר הענין בו התפללו.

השיחה הנ"ל הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א ויצאה לאור
בקונטרס בפני עצמו.

לאחר זמן הוסיף בזה כ"ק אדמו"ר שליט"א.

ראינו כדאי להדפיס בפנים קטע השיחה השייך להנ"ל
עם ההוספות שהוסיף בה כ"ק אדמו"ר שליט"א. כן צרפנו לזה
מה שמתורץ, לפענ"ד, ע"י א' ההוספות (כמו שיראה הרואה).

להעיר, שמכל הנ"ל נראה כמה חביבים קובצים אלו
אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, ורוצים אנו בזה לעורר השתתפות
ביתר שאת ויתר עז להגדיל תורה ולהאדירה.

ויה"ר שנזכה לגרום נח"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א
בפעולותינו והתנהגותינו להחיש יום בו יוליכנו קוממיות
לארצנו.

בברכת ופרצת

המערכת

עש"ק פ' יתרו,

כ"א שבט ה'תשלשים

ת ו כ ו ה ע נ י נ י ם

משיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א ש"פ בא, ח' שבט ש.ז. ה

ל ק ו ט י ש י ח ו ת

ברוך ה' ז
 ביאור ברמב"ם הל' טומאת צרעת פט"ז ה"י ז
 אכילת קדשים בלילה (גליון יז) ח

נ ג ל ה

שומר אבידה חייב בגניבה ואבידה (ב"ק נו, ב) ט
 מכתב להמערכה י
 בענין:
 אמירת הלל י
 כיבוד אב משל אב י
 בשיטת הירושלמי י
 בגדר הענין דחציצה י
 החיוב דבור יא
 עדי קידוש החדש יא
 שומא בפדיון בכור (גליון טו) יא
 היכי תימצא יד
 חשבות להיכיל תימצא גליון טו יב

.. און ווי דאס איז בא יעדער דבר שבקדושהו, אז וויבאלד דאס האט א חשיבות מיוחדת, דארף מען דערצו האבען א הכנה, ביז צו "הכנה דרבה"².

ווי מ'זעט דאס בפשטות אין דעם ענין פון סעודת שבת, אז דוקא צו סעודת שבת דארף מען האבן א הכנה, משא"כ בנוגע צו סעודת חול, איז אע"פ אז דאס איז טאקע אויך א דבר הכרחי, וויבאלד אבער אז די סעודה האט ניט קיין חשיבות מיוחדת - מאכט מען ניט קיין הכנה דערצו,

און ווי די גמרא זאגט אין ביצה³ בנוגע צו "ביצה שנוולדה ביו"ט" אז דאס איז אסור "משום הכנה", ווייל "אין שבת מכינה ליו"ט", און רש"י⁴ איז מסביר אז דאס איז ווייל "יו"ט נמי קרוי שבת ובעיא סעודתו הזמנה", אבל סעודת חול לא חשיבא ולא שייכא בה הזמנה כו".

[עד"ז געפינט מען בנוגע צו דעם ענין פון נרות שבת קודש, אז דאס איז צוליב "שלום בית"⁵ בשבועות האחרונות זיינען געווען אזעלכע וואס האבן זיך מפלפל געווען אין דעם ענין, ותבוא עליהם ברכה פאר "פלפולא דאורייתא"].

וואס אע"פ אז ס'איז "גדול השלום שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם" (וואס דערפאר איז "נר ביתו" קודם צו "נר חנוכה")⁶, וואס עפ"ז האט מען געדארפט האבן אן ענין פון נרות אויך בא סעודת חול, ווארום דעמאלט איז אויך נוגע "שלום בית" -

אעפ"כ געפינט מען ניט אז מ'זאל דאס מחקן זיין דעמולט, ווארום [נוסף לזה וואס כמה פון סעודות שניות דחול זיינען ניט דוקא בלילה, איז אויך -] דעמולט איז ניטא קיין חשיבות מיוחדת אין דער אכילה, ובמילא - בכל השייך לה, משא"כ בשבת האט די סעודה א חשיבות, און דערפאר דארף מען האבן "נר ביתו".

וואס עד"ז איז פארשטאנדיק בנוגע צו אלע ענינים פון טוב וקדושה, אז וויבאלד זיי האבן א חשיבות מיוחדת דארף מען דערצו האבן א הכנה.

(1) ראה אנציקלופדי' תלמודית ע' הזמנה (א) ס"ג, וש"נ.

(2) ביצה ד, ב. ובכ"מ.

(3) ב, ב.

(4) ד"ה ואין.

(5) שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס רסג.

(6) רמב"ם סוף הל' חנוכה.

(7) אבל ראה ברכות בתחלתה (ד, רע"ב) ועוד.

ובכ"ק הוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א: הזמן פועל
החשיבות בהסעודה בהנרות ושלום בית. עכלה"ק*.

(*) עפ"ז מובן זה שהקשו כמה:

(א) הרי בלקו"ש חנוכה ש.ז. נתבאר דלהרמב"ם
הענין דנר שבת אינו פרט בהעונג דסעודה, (כשיטת
אדה"ז) אלא "אפי' אין לו מה יאכל" ה"ז עונג וכבוד
מחמת עצמו, דמשמע מזה, דלשיטתו הענין דנר שבת אינו
קשור עם הסעודה דוקא?

(ב) הרא"ש ביומא פ"ח סי' ז"ך כתב וז"ל: ויראה
שיש לברך על הדלקת הנר כמו בשבת משום שלום בית עכ"ל,
וזהו לגבי יוהכ"פ, נמצא ששם יש שלום בית גם בלי
חשיבות של סעודה?

(ג) הרי אדה"ז כתב בסי' רסג סעי' ט דגם כשאוכל
במקום אחר צריך להדליק בחדרו משום שלום בית כדי
שלא יכשל בעץ או באבן (ע"ד שכתב בסעי' א), משמע
מזה דגם בלי חשיבות של סעודה, יש הענין דשלום בית
גם בלי חשיבות של סעודה?

- דמכיון דהזמן בעצם הוא חשוב שלכן פועל חשיבות
בהסעודה וכו' (וצריך נר ביתו בהסעודה) הרי עד"ז גם
בשאר החדרים שאין אוכלים שם מדליקים שם (שלא יכשל
כו') ומברכין, וכן לגבי יוהכ"פ.

המערכת

ל ק ו ט י ש י ח ו ת

א. בלקו"ש חי"א פ' יתרו (א) מבאר מה שארז"ל (על פסוק ברוך ה' וגו') "גנאי הוא למשה וששים רבוא שלא אמרו ברוך עד שבא יתרו ואמר ברוך ה'", דצלה"ב מהו הפי' שלא אמרו ברוך וכו' - הרי משה ובנ"י אמרו שירה לה' אחר הנס דקרי"ס, ומבאר שהענין ד"ברוך ה'" תכלית ההמשכה למטה מטה הי' דוקא ע"י יתרו כיון שעל ידו נתבררה המציאות דלעו"ז. שהי' אצלו הענין וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות - שה"יתרון" שבחכמה דקדושה נמשך ובא דוקא "מן הסכלות" היינו ע"י הבירור של חכמה דלעו"ז שהיא הנקראת "סכלות".

ולא הבנתי למה נחשב לגנאי למשה ושש"ר, הרי לא הי' אצלם הענין ד"סכלות", ואיך שיך שיבררו החכמה דלעו"ז?

כמה מתלמידי ביהמ"ד

ב. בקובץ שו"ת התלמידים גליון כ' אות ט' מקשה ד.ז.מ. על הערה 36 בלקו"ש פ' בעלותך תשל"ט, שמביא שם מהרמב"ם שכל הענין דצרעת אינו נוהג בזמה"ז, ובל' הרמב"ם (הל' טומאת צרעת פט"ז ה"י) "אינו ממנהגו של עולם אלא אות ופלא הי' בישראל", ושואל הנ"ל שלכאז' הרי ברמב"ם כחוב רק על בגדים ובתים, ואולי בנוגע לצרעת האדם (שמדובר בהשיחה) כן נוהג בזמה"ז, עיי"ש.

ולפענ"ד לא הבין הנ"ל פי' הפשוט ברמב"ם. שמתחיל בה"י "הצרעת הוא שם האמור בשותפות כולל עניינים הרבה שאין דומין זה לזה". (כמו לובן בעור האדם וכדו' שינוי בבגדים ובתים). וממשיך "וזה השינוי האמור בבגדים ובבתים שקראתו חורה צרעת בשותפות השם אינו ממנהגו של עולם אלא אות ופלא הי' בישראל כדי להזהירן בלשון הרע...". הרי מובן שהרמב"ם מדבר על כל סוגי צרעת שהוא כדי להזהירן בלשון הרע. וכפי שממשיך לאח"ז "שהמספר בלשון הרע משתנות קירות ביתו... אם עמד ברשעו משתנין הבגדים... אם עמד ברשעו משתנה עורו ויצטרע". הרי כתב בפירושו שצרעת האדם הוא להזהירן בלשון הרע, וע"ז כותב בתחלת ה"י שאינו ממנהגו של עולם.

והדיוק של בגדים ובתים הוא רק שנכללים בהשם צרעת, שכל עניני צרעת אינו ממנהגו של עולם.

נסע זאב שם - טוב
תות"ל - קרית גת

ג. בהמשך למה שכתבתי בגליון הקדום בנוגע לאכילת קדשים בלילה, הנה בימים אלו השגתי הספר ענפי אר"ז (ח"א), ומחמה שאין הספר מצוי ב"כ כדאי להעתיק מ"ש בנוגע לענינו, וז"ל: (בערך אכילת חטאת)... בכלל עצם המצוה רק ביום הקרבה כל היום, אבל בלילה רק מצוה לאכול שלא יותר ויהי' נותר, ולכן אז גם פחות מכוזת וע"י כהנים אחרים מקיים המצוה שלא יותר ולכן נתן לשהורים שהיו שומאים בעת ההקדבה שיאכלו גם הם כי אז אין מצוה בעצם רק שלא יותר, ע"י כן בשטמ"ק זבחים נו, ב. גם בנאכלין ליום ולילה, ולא כהרמב"ן פ' צו ז' פסוק ט"ז שרק בשלמים וביום השני אמר כן שהמצוה לאכול ביום הראשון, והיינו ביום ובלילה ורק אם רק בלילה יאכל שמתנה בפסח אז ממעט בעיקר זמן אכילה שהוא יום הראשון בחכם צבי סי' קל"א לשיטת הרמב"ן, אך בשטמ"ק הנ"ל משמע שכן גם ביום ולילה הראשון כן. והאמת שנראה כהרמב"ן והחכ"צ כי ביום זבחים גם לילה בכלל שבקדשים הלילה אחר היום ונקרא יום זבחים, גם הלא בלילה מקטיר האימורין ונקרא ע"כ יום זבחים ולא יום השני גם בשלמים שרק נאכל ביום השני אבל לא הקטרת הזבח, אבל מכ"ז כן משמע בשטמ"ק, וזוה תירצתי מה שהבבליים אוכלים בליל שבת מוצאי יוה"כ פ' והלא הקרן אורה מנחות ס"ד התיר דבד חדש לבשל קדשים לכהנים בשבת כמו אימורים ולמה אוכלים אותו חי שם במנחות צט, ב. ואמרתי שם בלילה לא יום זבחים הוא ולא עצם ועיקר המצוה וכו' עכ"ל, וכן הוא בערך אכילת קדשים.

ויש להעיר בזה שכתב דלילה הוה יום זבחים מצד הקטרת האימורים, דלפי המבואר בלקו"ש ח"ג (מובא בגליון הקדום) דבלילה אין בזה ענין חיובי, רק בגדר שלא יבוא לידי נותר, הנה מצד פרט זה אפ"ל דאי"ז בעצם יום זבחים, אבל מ"מ כל הענין הוא חידוש גדול לומר דבלילה האכילה היא רק משום שלא יבוא לידי נותר, וצ"ע וחיפוש בזה עוד, וע"י פסחים צב, א. גבי אונן שאינו אוכל קדשים בערב העמידו דבריהם במקום עשה, משמע מזה דגם בלילה יש עשה גמור.

וזולת כל הנ"ל, נראה דאפי' אי נימא כדבריו דבלילה ליכא מ"ע היובית באכילה, מ"מ נאם אפשר צריך לאכלו באופן של למשחה לגדולה, ע"ד שמצינו בכל מתנות כהונה (נראה בפדויות כז, א. בתוד"ה זאתי דזהו בכל מתנות כהונה אפי' בזרוע ובלתיים ובקיבה כו' עיי"ש) אף כשאין בזה מצוות אכילה, וע"י ג"כ בשו"ע יו"ד סי' ס"א ובכרתי ס"ק י"ד שם, כי נוסף לזה דלמשחה הוה תנאי בקיום מצוה אכילה, הרי זה גם כן דיין בעצם דמתנ"ל וקדשים צ"ל בנאכלים באופן של גדולה, ורק אפ"ל דאף כשאכלו חי קיים עכ"פ הפרט במצוות אכילה, דלפועל לא יבוא לידי נותר, אבל בפשטות

אם אפשר לצלות וכו' צריך לעשות כן מצד למשחה, וא"כ
אכתי לא נתיישב. (ועי' צפע"נ על הרמב"ם בהשגחות הל'
יו"ס פ"ו הל' ח'). ואבקש מלומדי השיחות לעיין בזה.
ואני כבר הארכתי בזה יותר מדאי.

הרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי

- ר"מ בישיבה -

נ ג ל ה

ד. בגמ' ב"ק נו, ב. דשומר אבידה חייב בגניבה ואבידה
כיון שהוא כשומר שכר שיש לו הנאה על מה ששומר האבידה
(בפרוטה דרב יוסף) דאם בא עני שיתן לו פרוטה אינו
צריך ליתן לו מכיון שעסוק במצוה והעוסק במצוה פטור מן
המצוה.

והקשו על זה בהשעור דלמה אמרינן בפרוטה דרב
יוסף דכשעסוק באבידה פטור מצדקה דהעוסק במצוה פטור מן
המצוה והלא בצדקה ישנו גם הלאו דלא תקפוץ ידך ואיך
נאמר שפטור גם מהלאו (דכיון שעוסק בעשה פטור מלאו/בתמי'')
ועי' חינוך מצוה תע"ח.

ונראה לתרץ ובהקדם כמה שהקשה התוס' (קידושין לד,
א) ד"ה מעקה שאמר בגמ' דמצות עשה שלא הזמן גרמא נשים
חייבות ואומר איזוהי מ"ע שלהו"ג מזוזה מעקה אבידה
ושילוח הקן ומקשה דבהני מצות מעקה אבידה ושילוח הקן
אפי' הי' הזמן גרמא היו נשים חייבות לפי שיש בהן לאו
ג"כ, במעקה יש גם הלאו דלא חשים דמים בכיתן וכן בכולם.

ועיין בריטב"א שם שמתרץ בשם הרמב"ן, וז"ל:
דבהני אע"ג שאיתנהו לא תעשה אין העיקר אלא בעשה שבהם
ולא אתי לא תעשה אלא לקיוםי' לעשה דבמעקה כתיב ועשית
מעקה לגגך ובו הרצון והכוונת ואח"כ ולא חשים דמים
לב תן כלומר לא תעכב מלעשות מצוה זו, עכ"ל.

ועי' בהמקנה שמבאר כיון שהמצוה הוא בקום ועשה
גם הל"ח שבו אינו בא אלא לחזק העשה (משא"כ בלאו דיו"ט
וכיוצא בו שהוא בשב ואל תעשה הל"ח עיקר).

הנה גם בצדקה אפשר לבאר גם כן דהלאו אינו בשב
ואל תעשה (דאו הלאו עיקר) אלא בקיום העשה דהעשה שיתן
צדקה וע"ז בא הלאו דלא תקפוץ דאל ימנע עצמו מלקיים
העשה ליתן צדקה ולכן כיון שעוסק במצוה פטור מן המצוה
דהיינו העשה דצדקה, במילא שוב אין באן הלאו כלל.

גדלי' שם-טוב

ה. לכבוד המערכת שיחיו

שוב אחר הפסק של כמה שבועות, שהייתי טרוד הרבה בכמה דברים, ולא הי' בידי כ"כ ללמוד כדבעי מתוך מנוחת הדעת, כמאמר רז"ל (מגילה כח, ב) שמעתא בעיא צילותא, הנני בא עכשיו עוה"פ להציע כמה דברים שנתקשו לי בימים האחרונים, ושוב אבקש מהתלמידים והמעיינים שיחיו לעיין בדברים הללו ולמצוא להם פתרון.

(א) בשו"ע המחבר סי' תפ"ז סעי' ד' כתב: בליל ראשון של פסח גומרין ההלל בציבור בנעימה בברכה תחילה וסוף עיי"ש, מבואר בזה דבהלל דלילי פסחים חייב לקרותה בנעימה, וקשה מ"ש המחבר בסי' תרפ"ג סעי' א' דכ' כל שמונת ימי חנוכה גומרין את ההלל עיי"ש, ולא הזכיר דחייב לקרותה בנעימה, ולע"ע לא מצאתי מי שעורר בזה.

(ב) קיימ"ל בקידושין לב, א. דחייב דכיבוד אב הוא משל אב ולא משל בן, וקשה מה גרע מצוות כיבוד אב משאר מצוות כגון אחרוג דמחויב ליטול אחרוג, ואם אין לו אחרוג מחויב לשלם עד חומש מנכסיו כדי להשיגו, והכא נמי בכיבוד אב אה"נ עצם המצוה הוא לכבדו במה שמאכילו, אבל אם אין האב מצווה להאכילו. למה לא יחוייב לשלם כסף כדי להשיג אוכל כדי להאכילו, כמו בכל מצוות?

(ג) ראיתי בלקו"ש פ' ויחי ש.ז. בסופו דבאופן שיש יכולת לבנות מזבח להקריב קרבנות, אבל לא כל הביהמ"ק הנה לדעת הירושלמי צריכים לחכות עם הקרבת הקרבנות עד שיבנה ביהמ"ק, כי צריכים שהקרבת הקרבנות על המזבח יהיו בשלימות יותר עיי"ש בדברים הנחמדים.

אבל לא זכיתי להבין, דאף דסב"ל להירושלמי דההידור דעתיד מכריע ההווה, כמבואר שם לעיל בארוכה, אבל סוכ"ס הרי הוא מקיים המצוה, אלא דאינו בזריזות, ולכן סב"ל דכדאי יותר לקיים המצוה באופן של הידור מלקיימה באופן של זריזות בלי הידור, אבל כאן אם לא יקריב עכשיו, נמצא שמפסיד לגמרי המצוה דקרבן, ולא יקיימה כלל עד שיבנה ביהמ"ק, וא"כ בנדון זה למה לא נימא שיקיים עכ"פ המצוה בלי הידור, מלבלי לקיימה כלל?

ואף דמבואר שם דהירושלמיים לא אכלו בשר חי כלל, הנה שם האכילה אינו קיום מצוה, אלא רק שלילת נותר, וכמבואר בהערות שם ובלקו"ש ח"ג ע' 949 דאי"ז זכות, וכיון דשלילת הנותר הי' ע"י הבלליים, לכן לא אכלו, אבל הכא הרי הקרבת הקרבנות הוא מצוה קיומית, וא"כ למה לא יקיימו כלל?

(ד) ראיתי בלקוטי ביאורים ח"ב ע' מב שכתב כ"ק

אדמו"ר שליט"א בנוגע לענין חציצה, וז"ל: דנוסף על שדבר החוצץ אינו ענין של טומאה (כמו שרץ), גם לענין הטבילה הוא רק תנאי צדדי, שהרי כדבר החוצץ חופה רק את מעוטו - ואפילו כשחופה את רובו באם אינו מקפיד עליו - עלתה לו טבילה מן התורה (דמב"ס הל' מקואות פ"א הי"ב) - אף שכשטבל כולו חוץ מראש אצבעו הקטנה, הוא בטומאתו מן התורה (שם הי"ב), דמזה מוכח שאף שיש חציצה - ה"ז טבל כולו. ומה שלא עלתה לו טבילה ברובו ומקפיד, הוא תנאי צדדי, עכלה"ק.

וגם הכא קשה לי במה שכתב דגם ברובו ואינו מקפיד הרי זה טבילה מן התורה, אלמא דחציצה הוא רק תנאי צדדי, ואינו כאילו לא טבל כלל, דלכא"ו כיון שאינו מקפיד עליו הרי זה בטל לגופו וכמ"ש רש"י בעירובין ד, ב בד"ה ושאינו מקפיד עליו, דהוי כגופו עיי"ש נמצא כאילו שאין כאן חציצה כלל, אבל איזה הכרח יש מזה דבחציצת רובו ומקפיד שאין זה בטל אל הגוף שיש כאן רק חסרון צדדי, והרי אפשר לומר דהרי זה כאילו לא טבל כלל?

(ה) עי' ב"ק נ, ב דרב סבר דחיוב בור הוא להבילו ולא לחבטיו, וביאר התוס' בב"ק דף ג, א ד"ה בין לרב, דהטעם למה לרב אינו חייב על חבטה הוא משום דקרקע עולם הזיקתו עיי"ש, ולפי"ז קשה דא"כ למה חייב על פתיחת הבור, הרי הוא לא עשה ההבל, והבלא דעלמא הזיקתו? ולכא"ו הרי"ז קושיא אלימתא.

(ו) קיימ"ל דעדי החודש רשאים לחלל השבת (ר"ה כא, א) וצ"ע דאם עשו כן איך מאמינים להם הא הוה עדים שא"א להזימם, דאם הוזמו הרי חללו השבת, והם עדים פסולים (עי' ב"ק עג, א) ובעדי החודש בעינן עדים שאתה יכול להזימם, דקיימ"ל בעדי החודש דאין עד נעשה דיין (ר"ה כה, ב) והטעם לדין זה כתבו התוס' משום דהוה עדים שא"א להזימם (עי' תוס' כתובות כא, ב, ד"ה הנח)?

הרב צבי גינזבורג
ברוקלין נ.י.

ו. בגליון טו (לה) מקשה הר" פנחס קארף על מה שכתבתי בגליון יד (לד) בענין שומה דפדיון בכור דלפי איך שמסביר המקנה בתוס' ד"ה ורב יוסף קשה בגמרא דפדיון בכור שצריך להיות מייץ,

והקשה הנ"ל: א. מה הפירוש שהוא ירא הרי הברירה בידו ואפשר לומר בפשטות דההסבר בזה דכמו למשל אחד מוציא סחורה ולמכור בכך וכך מנה ולמסקנה כאשר בא הלוקח אז הוא עומד על המקח ומוריד מהמחיר

כו"כ בענד"ד שהאב יפס את הכהן ולכן יותר נוח לכהן שיסומו את זה קודם.

בקושיא הב' הקשה דאם יקבל שלדי שוה לי יהי' צריך פדיון מחדש גם זה לכאורה אינו קושיא דהרי הבאתי פסק הרמב"ם, וז"ל: נתן לו כלי שאינו שוה חמש סלעים וקבלו הכהן בנו פדוי כן בענד"ד כאשר הכהן מסכים לקבל את החפץ אמרינן לא שהוא מסכים מעכשיו ז.א. שבתחלה לא רצה אלא מה דמתפס למפרע מתפס ולא שהוא משקר שבאמת לא הי' מסכים ורק עכשיו הוא מסכים, אלא באמת הוא מסכים. בקושיא הג' שואל דהרי לדידי שוי לי אינו מועיל רק אם באמת שוי לי' גם זה אינו קושיא דמשום דפשוט דכא דכאשר האב מפס את הכהן שזה דבר שדרכו להתיקר והכהן מתפס מזה משום דבאמת אומר לו סברות נכונות לכן באמת זה כן לדידי שוי לי אבל לכתחילה הכהן אינו מעונין בכאלה סברות אלא רוצה דבר שהכשיו יקר ערך ולא שדרכו להתיקר.

נפתלי גרינברג

תשובות ל"היכוי תימצי"

לגליון טו (לה):

לשאלה הא': תקע בשופר של עכו"ם שהוא של עכו"ם יצא, אבל אם נתכוין לזכות בו לא יצא דה"ל ע"ז של ישראל. (או"ח סי' תקפ"ו ס"ג).

לשאלה הב': שתיים כהלכתן ושלישית אפילו חפץ לסוכה אמר רבא וכן לשבת מגו דהוי דופן לסוכה הוי דופן לשבת, ופרש"י אע"פ שצריך לשבת ג' מחיצות לעשות רשות היחיד שבת של סוכות מותר לסמוך על מחיצות הסוכה אם עשוהו ברה"ר סמוך לפתחו סוכה דאין בה אלא ב' כהלכתן ושלישית אפי' טפח מכניס ומוציא ממנה אע"פ דבשאר שבתות לא משתעי. (עיי' סוכה דף ז' ע"א). (ע"י הת' גדלי' שם - טו)

לשאלה הג': כשהפסק דין נוגע גם לעניני או"ה, כיון ששם הולכין אחר הרוב במילא נגרר הדין ממון ג"כ אחר הרוב. (סדרת הפלאה בכתובות ספ"א (הובא בלקו"ב על התניא (להר"י קארף) ה"ב ע' נז)).

לשאלה הד': נבעלת לאחר ג' שנים ויום א' ונמלכו הב"ד ועיברו השנה, נמצא דהיא השתא חוץ ג' שנים ובתולים חוזרים. (תלמוד ירושלמי נדרים פ"ו סה"ח). (ע"י הת' יוסף יצחק מאצק'י) יי' בשעת דמתני' וסדשי' צ"ל נאכזבים גמ' - לשאלה הה': האשה שאמרה לבעלה גרשתני נאמנת דאינה

- מעיזה -

מעידה פני' בפני בעלה והיכא דאיכא עד המסייע לה אינה נאמנת דמעידה ומעידה. (אה"ע סי' יז). (ע"י הת' הנ"ל)

לשאלה הו': עי' שו"ע אדה"ז סי' תקפ"ו סעי' ד' דהגוזל שופר ותקע בו יצא אפי' לא נתיאשו הבעלים כי המצוה אינו אלא השמיעה. עיי"ש. (ע"י הת' הנ"ל)

לשאלה הז': כשאין מי שיודע לקרוא ההפטרות חוץ מזה שעלה לשביעי, הרי הוא קורא, ואין אומרים קדיש אלא לאחר קריאת ההפטרות. (שו"ע אדה"ז סי' רפ"ב סעי' י"ח). (ע"י הנ"ל)

לשאלה הח': ישראל שהוא ערל שמתו אחיו מחמת מילה הוא מצווה להניח תפילין בשבת מפני שכל אדם מישראל צריך לו להיות שני עדים והם מילה ושבת שהם אות לישראל א"כ מי שאין לו אות ממלי, צריך להיות לו אות תפילין. ושאר כל אדם אין מניח תפילין בשבת מפני שהשבת הוא אות ומילה הוא אות. (ת"ה, הובא בבית הלל י"ד סי' רס"ה). (ע"י הנ"ל)

לשאלה הט': מי שצריך לבריות והלך אחר פרנסתו ונתנו לו צדקה אין בעלי חובות יכולים להפרע ממנו ממה שגבה בצדקה. (עיי' י"ד סי' רנ"ג סעיף יב).

לשאלה הי': מותר לאדם לישא שתי אחיות מן האב שנתגיירו שלא גזרו בשאר האב. (י"ד סי' רס"ט ס"ז). (ע"י הת' הנ"ל)

לשאלה הי"ב: עיי' בי"ד סי' ק"י ובט"ז ס"ק ה' וכתב הפ"ח בס"ק כ"ג ובקונטרס האחרון אף בכבש אחד יש להתיר מה שנמכר כבר ופירש ולאסור מה שנשאר ממנו בבנות שעדיין לא פירש ומקרי קבוע וכל שיעור חכמים כך הם ומי שאינו מורה כן לא ידע באיסור והיתר בין ימינו לשמאלו, ע"כ. וחולק על הט"ז שכתב וז"ל: אבל לא נתיר כבש אחד מה שנחתך ממנו השאר יהי' אסור כיון ששניהם גוף אחד עכ"ל. (ע"י הת' הנ"ל)

*

*

ה י כ י ת י מ צ י

- (א) הי"ת אם לקח מקח ביוקר מרוויח יותר משאם לקחו בזול?
- (ב) הי"ת דבר הצומח מן הקרקע מותר ע"י שחיטה?
- (ג) הי"ת שני מאכלים, אחד מותר ואחד אסור, וכשמחעכבים בהדדי, נעשה האיסור מותר, והמותר אסור?
- (ד) הי"ת מוטב לחתוך מן הלחם ואח"כ יברך המוציא על הלחם והוא בהכשר יותר משאם הניח הלחם כמות שהוא?
- (ה) הי"ת שמותר לאכול דג טמא?
- (ו) הי"ת דבר האסור לו ולאחרים מותר ועי" שאסור לו חוזר לו להיתר לאכול היום ולאחרים ע"י שמותר להם גרם להם איסור לאכול היום.
- (ז) הי"ת קודם ברכת המזון אסור לאכול אף שלא אמר הב לן ונברך ולאחר ברהמ"ז מותר לאכול, וכה"ג שני דברים שברכותיהם שוות והם שניהם לפניו ואכל אחת מהן וקודם ברכה אחרונה ~~א~~סור לאכול השנית ולאחר ברכה אחרונה מותר לאכול?
- (ח) הי"ת נזיר ששטה יין בהתראה ומ"מ אינו לוקה?
- (ט) הי"ת שדגים אסורים משום דם ואם נמלחו להוציא הדם מותרים?
- (י) הי"ת דאפי' לר' יוחנן חצי שיעור מותר מה"ת?
- (יא) הי"ת שיכול לסבול אפי' בלא מים?
- (יב) הי"ת שמקדש אשה בסכום קצוב, ואם נותן לה הרבה מן אותו הסכום אינה מקודשת, אבל אם נותן קצת מן הסכום מקודשת?

לזכות

ב"ק אדמו"ר שליט"א

יחזק השי"ת בריאותו ויארריך ימיו ושנותיו בטובה ומתיקנת
ויתנהיג את כל ישראל בכלל ואת אנ"ש בפרט בהצלחה מרובה
ויוליכנו קוממיות לארצנו בקרוב ממש

2

כתובת המערכת :